

2011 LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI-3
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI TESTİ

25 HAZİRAN 2011

T.C. KİMLİK NUMARASI :

ADI :

SOYADI :

BASIN KİTAPÇIĞI

SALON NO :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SIRA NO :

--	--	--

**Soru kitapçığı numarasının cevap kâğıdına kodlanmamasının
veya yanlış kodlanmasının sorumluluğu adaya aittir.**

SORU KİTAPÇIK
NUMARASI

00000000

Bu numarayı cevap
kâğıdınızdaki ilgili alana
kodlamayı unutmayınız.

Adayın imzası:

Soru kitapçığı nosunu
doğru kodladım.

Salon görevlisinin imzası:

Adayın kitapçık nosunu cevap kâğıdına
doğru kodladığını onaylıyorum.

DİKKAT! SINAV BAŐLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Adınızı, Soyadınızı, T.C. Kimlik Numaranızı, Sınav Salon Numaranızı, Salon Sıra Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Soru Kitapçık Numaranız yukarıda verilmiştir. Bu numarayı cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız ve yukarıdaki ilgili alanı imzalayınız. Salon görevlisinin de hem soru kitapçığındaki hem de cevap kâğıdınızdaki ilgili alanı imzalamasını sağlayınız. Bu kodlamayı cevap kâğıdınıza yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde, sınavınızın değerlendirilmesi mümkün değildir.
3. Bu sayfanın arkasında yer alan açıklamayı dikkatle okuyunuz.

AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta Lisans Yerleştirme Sınavı-3 Türk Dili ve Edebiyatı Testi bulunmaktadır.
2. Bu test için verilen toplam cevaplama süresi **85 dakikadır**.
3. Bu kitapçıkta testlerde yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, size verilen silgiyle, cevap kâğıdını örselemeden, temizce siliniz ve yeni cevabınızı işaretlemeyi unutmayınız.
5. Bu testler puanlanırken her testteki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri düşülecek ve kalan sayı o testle ilgili ham puanınız olacaktır. Bu nedenle, hakkında hiçbir fikriniz olmayan soruları boş bırakınız. Ancak, soruda verilen seçeneklerden birkaçını eleyebiliyorsanız kalanlar arasında doğru cevabı kestirmeye çalışmanız yararınıza olabilir.
6. Sınavda uyulacak kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.

1. **Cep telefonu ile sınava girmek kesinlikle yasaktır.** Çağrı cihazı, telsiz, fotoğraf makinesi vb. araçlarla; cep bilgisayarı, kol ya da cep saati gibi, her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlarla; silah ve benzeri teçhizatla; müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, sözlük işlevi olan elektronik aygıt, hesap cetveli, hesap makinesi, pergel, açılıçer, cetvel vb. araçlarla sınava girmek kesinlikle yasaktır. Bu araçlarla sınava girmiş adayların ismi mutlaka Salon Sınav Tutanağına yazılacak, bu adayların sınavı geçersiz sayılacaktır. **Sınava kalem, silgi, kalemтираш, saat vb. araçla ve kulaklık, küpe, broş vb. takı, herhangi bir metal eşyayla girmek de kesinlikle yasaktır. Yiyecek, içecek vb. tüketim malzemeleri de sınava getirilemez. Adaylar sınava şeffaf şişe içerisinde su getirebilecektir.**
2. Bu test için verilen toplam cevaplama süresi **85 dakikadır. Sınav başladıktan sonra ilk testin cevaplama süresi bitmeden ve son testin son 15 dakikası içinde adayın sınavdan çıkmasına kesinlikle izin verilmeyecektir. İki test arasında birinci testin soru kitapçığının toplanması ve ikinci testin soru kitapçığının dağıtılması işlemleri dışında ara verilmez.** Toplama ve dağıtma işlemi sırasında adayların salondan dışarı çıkmaları kesinlikle yasaktır.
3. **Sınav evrakını teslim ederek salondan ayrılan aday, her ne sebeple olursa olsun, tekrar sınava alınmayacaktır.**
4. Sınav süresince görevlilerle konuşmak, görevlilere soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından veya alçak sesle konuşmaları ayrıca, adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri kesinlikle yasaktır.
5. Sınav sırasında, görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundasınız. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce, sınav kurallarına uymanıza bağlıdır. Kurallara aykırı davranışta bulunanların ve yapılacak uyarılara uymayanların kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve sınavları geçersiz sayılacaktır.
6. Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye kalkışan, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır. Görevliler kopya çekmeye ya da vermeye kalkışanları uyararak zorunda değildir; sorumluluk size aittir.
Adayların test sorularına verdikleri cevapların dağılımları bilgi işlem yöntemleriyle incelenecek, bu incelemelerden elde edilen bulgular bireysel ya da toplu olarak kopya çekildiğini gösterirse kopya eylemine katılan adayın/adayların cevaplarının bir kısmı ya da tamamı iptal edilecektir.
Sınav görevlileri bir salondaki sınavın, kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporlarında bildirdiği takdirde, ÖSYM takdir hakkını kullanarak bu salonda sınava giren tüm adayların sınavını geçersiz sayabilir.
7. Cevap kâğıdında doldurmanız gereken alanlar bulunmaktadır. Bu alanları doldurunuz. Cevap kâğıdınızı başkaları tarafından görülmeyecek şekilde tutmanız gerekmektedir. Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazıda ve yapılacak bütün işaretlemelerde kurşun kalem kullanılacaktır. Sınav süresi bittiğinde cevapların cevap kâğıdına işaretlenmiş olması gerekir. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar geçerli değildir.
8. Soru kitapçığınızı alır almaz, kapağında bulunan ilgili alanlara kimlik bilgilerinizi yazınız. Sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını ve soru kitapçığının her sayfasında basılı bulunan soru kitapçık numarasının, kitapçığın ön kapağında basılı soru kitapçık numarasıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığının sayfası eksik ya da basımı hatalıysa değiştirilmesi için salon başkanına başvurunuz.
Size her sınavın her bir testi için ayrı ayrı kitapçıklar verilmektedir. Her kitapçığın Soru Kitapçık Numarası birbirinden farklıdır. Bu nedenle her test için aldığınız kitapçığın Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlamanız çok önemlidir.
LYS-3'te size verilen Türk Dili ve Edebiyatı Testi kitapçığının Soru Kitapçık Numarasını, cevap kâğıdınızda "Türk Dili ve Edebiyatı Soru Kitapçık Numarası" alanına kodlayınız.
Soru kitapçıkları ve cevap kâğıdı üzerinde yer alan ve ilgili testin Soru Kitapçık Numarasını doğru kodladığınızı beyan eden alanı imzalayınız ve Salon Görevlisinin, kodlamanın doğru yapıldığını beyan eden alanı imzaladığından emin olunuz. Salon Görevlisi imzasını tükenmez kalemle atmalıdır.
9. Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak ve ÖSYM'de tek tek incelenecektir. Soru kitapçığının bir sayfası bile eksik çıkarsa sınavınız geçersiz sayılacaktır.
10. Cevap kâğıdına ve soru kitapçığına yazılması ve işaretlenmesi gereken bilgilerde bir eksiklik ve/veya yanlışlık olması hâlinde sınavınızın değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır. Tarafınızdan yazılması ve işaretlenmesi gereken bu bilgilerde eksiklik ve/veya yanlışlık olduğunda sorumluluk size aittir.
11. Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
12. Soruları ve/veya bu sorulara verdiğiniz cevapları ayrı bir kâğıda yazıp bu kâğıdı dışarı çıkarmanız kesinlikle yasaktır.
13. **Her testin cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana işaretlemeye dikkat ediniz.**
14. Sınav salonundan ayrılmadan önce, soru kitapçığınızı ve cevap kâğıdınızı salon görevlilerine teslim etmeyi unutmayınız.

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

1. Bu testte 56 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerin hangisinde anlatılanlar ayraç içinde verilenlerle uyuşmamaktadır?

- A) Okurun ilgisini canlı tutacak ilginç her türlü eylem ve durumun olduğu gibi aktarılmadığı, özetlenerek kolayca başkasına anlatılmayacak bir düzen içinde işlendiği öyküler yazmayı denedim. (anlatımda kapalılığı yeğleme)
- B) Öykülerimde birtakım resimler çizmeyi, bu yolla, anlatılanları okurun gözünde canlandırarak görünür kılmayı, okuru bunların içine çekmeyi amaçladım. (betimlemelere yer verme)
- C) Öykülerimi, okurun elinden bırakamayacağı kadar çekici bir biçimde yazmayı, heyecandırıcı bir kurgulamaya ağırlık vererek sürükleyici kılmayı amaçladım. (düşünsel bir derinlik kazandırma)
- D) Okurun, belli bir zamana ve yere, gerçek kişilere bağlayamayacağı, kendi düş gücüyle tamamlayıp boyutlandıracağı öyküler yazmayı düşledim. (okuru etkin kılma)
- E) Öykülerimi kurgularken, okurların ayırımına varamayacağı geriye dönüşler yaparak öykünün bütünselliği bozulmadan okunmasını istedim. (durum ve olayları oluş sırasına göre vermeme)

2. Bizde hâlâ halk şiiri geleneğine gereğinden fazla bağlı kalan şairler var. Bu, duyguları devindirici bir tutum değildir. Çünkü o ürünler çağdaş duyarlılığı besleyecek zenginlikler taşımaz, sözü kanatlandıracak olanaklar içermez.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Yeni imgeler çağrıştırmama
- B) Temaları günlük yaşamla sınırlı tutma
- C) Alışılmış söyleyişlerin dışına çıkamama
- D) Bireysel yaratıcılığı önleme
- E) Belirli biçimler içinde sıkışıp kalma

3. (I) Bu film, Lev Tolstoy'un kırk sekiz yıl birlikte yaşadığı karısı Sofia'yla son günlerini anlatıyor. (II) Ağdalı diyalogların arasında kaybolmuş bu yapım, ağır bir dönem filmi olabilirdi. (III) Ancak yönetmen, ortaya evrensel duyguların yoğunlukta olduğu; dramatik ama eğlenceli, ciddi ama neşeli bir film çıkarmış. (IV) 1910'lu yılların Rusya'sını anlatan bir film için aslında hiç de kolay bir iş değil. (V) Bu filmin tadına varmak için Tolstoy'un, yalnızca *Savaş ve Barış* ya da *Anna Karenina*'nın yazarı değil aynı zamanda ülkenin önde gelen edebî, politik isimlerinden biri olduğunu düşünmek gerekiyor. (VI) Ayrıca Tolstoy'un, Rusya'nın en köklü ailelerinden birine mensup olmasına karşın zenginliğini bir utanç sembolü olarak görmesi ve bütün varlığını elinin tersiyle itmesi de göz ardı edilmemeli.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde değerlendirme yapılmamıştır?

- A) I. B) II. C) IV. D) V. E) VI.

4. (I) İddialı konuşmayı sevmem. (II) "Türkiye'de ilk gerilim romanı yazarı benim." demedim, "Sanırım..." diye başladım cümleye. (III) Bir yazarın "Bu şahane bir yapıt oldu, edebiyatın âlâsını yaptım." gibi sözler söylemesini doğru bulmuyorum. (IV) Yazmak, bir kitabı bastırarak zaten kendini beğenmişlik değil de nedir? (V) Bütün bunların üzerine bir de yazdığını övmek, dayanılmaz geliyor bana.

Bir yazarın görüşlerini belirttiği bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, kişiliğiyle ilgili bilgi veriyor.
- B) II. cümlede, bir yanlış anlamayı düzeltmek için gerekli açıklamayı yapıyor.
- C) III. cümlede, benimsemediği bir tutumu ortaya koyuyor.
- D) IV. cümlede, bir yorum yapıyor.
- E) V. cümlede, başarısız yapıtları beğenmenin yanlışlığını belirtiyor.
5. (I) Bu yapıtı yalnızca bir anı sanmayın. (II) Yazar, bir psikiyatrist ve siyaset adamı gözüyle kendi öyküsüne paralel olarak son elli yıllık siyasi tarihimizi de ayrıntılarıyla ele alıyor. (III) Bunları kendi özgün yorumlarının yanı sıra sayısal bilgilerle de destekliyor. (IV) Anlatımını, roman kahramanı olabilecek ilginç kişilerle zenginleştiriyor. (V) Her biri başlı başına bir yaşam dersi diyebileceğimiz anekdotlara da yer veriyor.

Bir yapıtın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, uyarı söz konusudur.
- B) II. cümlede, konuyla ilgili bir açıklama yapıyor.
- C) III. cümlede, özellikle nesneliliğin iç içe olduğu söyleniyor.
- D) IV. cümlede, duygusal yönleri öne çıkaran bir tutum izlendiği belirtiliyor.
- E) V. cümlede, söyleme öğreticilik ve çeşitlilik boyutu katıldığı belirtiliyor.

6. Şairin de bir kişiliği vardır ;^I tutum ve davranışları, seçimleri, toplumsal yaşamda karşı durdukları yazdıklarına yansiyacaktır. Şiir yalnızca kurgudan, düşsel olandan ibaret değildir çünkü ;^{II} Şöyle ya da böyle, az ya da çok ;^{III} yazdıkları, şairin hayatından, yaşadıklarından izler taşıyacaktır. Böylece, şairin öteki şairlerle ilişkisi de bir anlam kazanacak, yazdıklarına sızabilecektir. Birbirlerine şiir adamlar ;^{IV} şair arkadaşını üstelik de adıyla konu etmeler alışlagelen şeylerdendir. Bir şairin öteki şairler tarafından ne kadar sevildiğini anlamak için ona adanan şiir sayısına da ;^V dolaylı dolaysız göndermelere de bakılabilir.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. 1349'da Cenevizliler tarafından yapılan, sonraki
I
yıllarda da birçok kez onarılan Galata Kulesi,
II
İstanbul'daki görülmeye değer yerlerden biridir.
Üsküdar'ın Doğancılar Semti'ndeki bu yapı 17. yy.da
III IV
Hezarfen Ahmet Çelebi'nin takma kanatlarla uçma-
V
sından sonra da birçok uçma denemesine tanık
olmuştur.
- Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. İnsanı etkileyen birçok şiirin gizleri, dünyanın her yerinde dilin ses, biçim, söz dizimi yönünden ustaca kullanılmasında aranmalıdır.
- Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**
- A) Birden fazla belgisiz sıfat vardır.
B) Edilgenlik eki almış sözcükler vardır.
C) Birleşik yapı, kurallı bir cümledir.
D) İlgî eki almış sözcük kullanılmıştır.
E) Fiilden isim yapma eki almış sözcük vardır.

9. (I) Özellikle 1975-1982 arası, dergileri çığgınca izlediğim yıllardı. (II) Taşrada bulunduğum o dönemde çıkan bütün edebiyat dergilerini alıyordum. (III) Belki de bundan dolayı, yazılarımda o yılların dergilerinden, şiir kitaplarından, şairlerinden sıkça söz ederim. (IV) O yıllarda şair sayısı mı azdı, daha mı az şiir kitabı yayımlanırdı, çıkan kitaplar mı nitelikliydi, bilemem. (V) Ama o dönemde, genç şairlerin çıkardıkları şiir kitapları bile gündemde olurdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "çığgınca" sözcüğü zarftır.
B) II. cümle, dolaylı tümleş, zarf tümleci, nesne ve yüklemden oluşmuştur.
C) III. cümlede yardımcı eylem kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, yüklem yeterlik fiilinin olumsuzuyla çekimlenmiştir.
E) V. cümlede bağlaç vardır.

10. Metnin dilsel yoğunludur söylem. Seslerin, sözcük-
I
lerin tümceye dönüştürülme sürecinde, aralarında
II
yaratılan düşünsel, çağrışımsal bağıntılar toplamıdır.
III
Bir metnin hamuru, yaratıcısının dilsel teriyle karıl-
IV
mamışsa o metin ölü doğmuştur. Benim gevşek dokulu, yığma ya da yığışimsal metinler diye nitelendir-
V
diklerimiz genellikle bu türdendir.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi tür yönünden ötekilerden farklıdır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Şair babalar, kız ya da erkek çocukları için çokça şiir yazmışlardır. Bizim edebiyatımız, bu alanda hatırı sayılır zenginlikler içermektedir. Saymaya başladığımızda Tevfik Fikret, Nâzım Hikmet, Recaizade Mahmut Ekrem gibi yüzlerce ad bir çırpıda aklımıza gelir. Fakat şair evlatların, anneleri için değilse de babaları için aynı cömertliği gösterdiklerini göremiyoruz. Gerçekten de anneler için yazılmış başlı başına bir şiir hazinesi vardır. Peki neden bu böyledir? Anne, sevginin, sevecenliğin, yumuşaklığın; baba, katılığın, otoritenin simgesi olduğundan mı? Sanırım önemli ölçüde neden budur. Otorite ve sertlik, gereksinim duyulan, yerine göre güven veren özellikler olsa da şiirle pek bağdaşmazmış gibi görünüyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı bir havası vardır.
 - B) Açıklama yapılmıştır.
 - C) Tanımdan yararlanılmıştır.
 - D) Abartmaya başvurulmuştur.
 - E) Karşılaştırma yapılmıştır.
12. İstanbul'un İstiklal Caddesi... Eski adıyla "Cadde-i Kebir" yani "Büyük Cadde". Ortasında tramvay yolu, cadde boyunca dizili dükkânlar, pasajlar, sinemalar, hanlar... İstiklal Caddesi'ne paralel olarak uzanan Beyoğlu'nun arka sokakları... Niye "arka sokaklar" diye biliniyor? Ne bileyim, belki de itilmişleri, kakılmışları barındırdığı için böyle anılıyor. İşte eskicilerle, antikacılarla, film şirketlerine kostüm, aksesuar kiralayan dükkânlarla dolu bir han. Artistler, figüranlar sık sık gelir giderlerdi bu dükkânlara. Hanın çaycısı, artistlerin çoğundan imzalı fotoğraf almış, çay ocağının derme çatma panosuna asmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soyutlamaya başvurulmuştur.
- B) Eksiltile cümleler kullanılmıştır.
- C) İkilemeden yararlanılmıştır.
- D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- E) Yalın bir dil kullanılmıştır.

13. Şu ünlü "genç şairlerimizden" sözüne oldum olası akıl sır erdirememişimdir. Bu yolda saçını ağartmış, çok sayıda şiir kitabı yayımlamış, şiirseverler olarak neredeyse yirmi yıldır adını işittiğimiz, dergilerde şiirlerini severek okuduğumuz, ödüller kazanmış şairlerimizin kim bilir kaç kez bu sıfatla anıldığını gördüm. Acaba bizim eleştirmenlerimiz, tanıtıcılarımız hangi haklı gerekçelerle bir türlü kabullenemiyor kimi şairlerimizin büyümesini, kıdemliler arasına karışmasını? Yoksa onların yaşlarını, Dağlarcaların, İlhan Berklerin yaşları ile karşılaştırınca mı uygun görüyorlar bu "genç" sıfatını? Peki bu "yolun yarısını aşmış" şairlerimizi "genç" diye nitelendirecek olursak 16-17 yaşlarındaki şairlerimizi, şair adaylarımızı nasıl anacağız? "Gepegenç şair" diye mi, "stajyer şair" diye mi?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çoğullaştırmalara yer verme
- B) Örnekten yararlanma
- C) Nitelendirmelere başvurma
- D) Tanık gösterme
- E) Deyimler kullanma

14. Bir süredir yeni bir çalışmanın içindeyim. İtalo Calvino'nun yarattığı ama *Görünmez Kentler* arasına almadığı bir başka kentte, *Kurmaca Kişiler Kenti*'nde yaşayan kimi roman kişilerini ziyaret ediyor, onlarla konuşuyorum. Soylu Şövalye Don Kişot'la başladım bu söyleşilere; onu Emma Bovary, Anna Karenina, Zebercet, Kaptan Ahab, Doktor Kien izledi. Birbirine eklenen kurgu denemeler yazmayı sürdürüyorum. Nasıl bir yer mi anlatılıyor *Kurmaca Kişiler Kenti*'nde? Adından da anlaşılacağı gibi gerçekler üzerine temellenmiş, düşsel bir kent. Ölümün, kapısını çalmadığı, gelecek zamanın olmadığı, geçmiş zamanın şimdiki zaman içinde yaşandığı bir kent...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişileştirme
- B) Betimleme
- C) Kanıtlama
- D) Farklı cümle türleri
- E) Birinci kişili anlatım

15. Bir dil bilimciye "Dil nedir?" diye bir soru yöneltirse onun bir anda bu soruyu yanıtlamasına, üzerinde ömrünü harcadığı bu konuyu birkaç sözcükle açıklayıp bir tanımlamaya gitmesine olanak yoktur. Başkalarının, "Dil bir iletişim aracıdır." biçiminde yapacağı basit bir tanımlama, onun için hiç de yeterli, doyurucu olmayacaktır. Çünkü onun zihnine, çocuğun dil ediminden konuşma seslerinin çıkarılışına, başka başka toplumlarda birbirinden farklı dillerin oluşmasına, dille beynin bağlantısına, dilin kültürle ilişkisine kadar pek çok konu, sorun ve gerçek üşüşecektir. Bu nedenle bir dil bilimcinin kısa bir duraksamadan sonra bu soruya vereceği yanıt şöyle olabilir: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Dil, bir çırpıda tanımlanamayacak ölçüde çok yönlü, insana özgü bir gerçektir
- B) Dil olmasaydı toplumsal yapı ve düzen de oluşmazdı
- C) Dil, düşündüklerimizi, hissettiklerimizi, anı ve gözlemlerimizi başkalarına aktarabilmemize yarayan bir araçtır
- D) Dil, insanı insan kılan, onu öteki canlılardan ayırıp toplumsal bir varlık hâline getiren güçtür
- E) Tüm kavramlar dizgesini, dil aracılığıyla kurar, geliştiririz

16. Günümüzde yaşamın amacının, yalnızca verilen görevleri yerine getirmek ve başarı kazanmak olduğu kabul ediliyor. Bu da çekirdek aileyi büyük ölçüde aşındırıyor. Anneler ve babalar, çocuklarına yeterli zaman ayıramıyor. Birlikte oldukları zamanı söyleşme, dertleşme yerine televizyon seyrederek, bilgisayar başında tanımadıkları kişilerle "chat" yaparak geçiriyorlar. Bunlar sorunsuz aile ve sorunsuz insan sayısını azaltıyor. Ben insanlara "bencil" olmalarını öneriyorum. Bu anlamda bencilik, kendini ciddiye almak, önemsemek, kendini bilerek yaşamak demektir. Böyle insanlar çevresindekileri de daha iyi anlar ve onların yaşamdan daha çok tat almalarını sağlar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine varılabilir?

- A) İnsan kimi zaman, kazandığı başarılarla yetinmek istemez.
- B) İnsan ilişkilerinin zayıflaması, insanların birbirinden kopması mutsuzluğa yol açmaktadır.
- C) İletişim araçlarındaki gelişme insanın üretkenliğini azaltmaktadır.
- D) Kişinin önce kendisini tanıması, hangi alanlarda yetenekli olduğunun farkına varması gerekir.
- E) Mutsuz insanlar, başkalarının mutsuzluğundan hoşlanırlar.

17. Düşünüyorum da öğretmenimiz bizi belirli bilgilerin tutsağı kılmadan ne kadar güzel şeyler öğretmişti bize. O, öğrenmemiz gerekenleri dikte etmiyordu. Kendi kendimize sorular sormamızı, onları yanıtlamamızı istiyordu. Bize duvarın öte tarafındaki yolları gösteriyordu. O yollardan, kimimiz dağlara, kimimiz ovalara, kimimiz ormanlara vurduk kendimizi; kimimiz de kentlerin, kalabalıkların ortasına attık. Ama ben nereye gittiysem, ne zaman iki satır karaladıysam dönüp arkama baktım hep. "Acaba o, geldiğim bu yer için ne der?, Şu yazdığımı beğenir mi?" diye düşündüm.

Bu parçada sözü edilen öğretmenin, öğrencileri için yaptıkları aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Kitaplarda olmayanları öğretmek onları, ötekilerden farklı kılmaya çabalama
- B) Sosyal ilişkiler yönünden gelişmelerini sağlayacak ortamlar yaratma
- C) Eleştirel düşünme yöntemiyle onları bireysel özelliklerine göre yetiştirme
- D) Ailelerin istediği doğrultuda geleceğe hazırlama
- E) Seçecekleri mesleğin gereklerine göre yönlendirme

18. Çocuğun sorumluluk taşıması demek, uyum sağlamayı öğrenmesi demek değildir. Örneğin, okul gereçlerini annesinin istediği biçimde çantasına yerleştiriyor olması, bu sorumluluğu edindiğini göstermez. Sorumluluk duygusu ancak bunun doğru yöntemlerle pekiştirilmesiyle ve içselleştirilmesiyle oluşur. Bu noktada annenin ve babanın tutumu önemli bir rol oynar. Aşırı otoriter yaklaşımlarda, çocuk sadece söylenene uyar ya da başkaldırır. O davranışına ilişkin düşünme-değerlendirme-içselleştirme basamaklarından geçmemiştir. Otorite ortadan kalktığında da çocuk büyük bir olasılıkla istenene uyma davranışı göstermez.

Bu parçada çocuklara sorumluluk duygusu kazandırmayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Amacın, söylenen her şeyi benimsemesi ya da yapması olmadığına
- B) Bir şeyi kendi kararıyla önemseyip kabul etmesi gerektiğine
- C) Annelerin ve babaların, baskıcı tutumunun olumlu bir sonuç vermediğine
- D) Bir şeyi zorla benimsetmeye çalışmanın kimi zaman isyan etmesine yol açacağına
- E) Uysal olanların daha çabuk edindiğine

19. İnsanın yaptığı işten en çok mutluluk duyduğu mesleklerden biri bence çevirmenliktir. Çeviri yaparken sevdiğiniz bir yazarla özdeşleşir; onun beğendiğiniz bir yapıtını, onun biçimini ve biçimini, tadını koruyarak aktarmaya çalışırsınız. Çetin ve çetrefil bir ifadenin içinden yüzünüzün akıyla çıktığınızda, "Bu cümle bundan iyi çevrilemezdi." diye kendinize "Aferin!" diyebilmenin mutluluğuna sınır çizilemez. Bunu yapabilmenin en önemli ilkesi de bir yabancı dili bütün yönleriyle bilmekten çok, kendi dilinizin bütün inceliklerini, zenginliklerini, güzelliklerini tanımadır.

Bu parçada çevirmenlikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ana dilini doğru ve kusursuz kullanmanın temel koşul olduğuna
- B) Anlatım güçlüklerini yenmenin çevirmende güven duygusu uyandırdığına
- C) Yapıtın özgün dokusuna bağlı kalındığına
- D) Ulusal kültüre yapılan katkıya
- E) İnsana zevk veren yanlarının fazla olduğuna

20. Bu yazar, yazarken okurunu düşünmüyor. Yalnızca kendi hikâyesini ya da romanını yazıyor. Okur onu seçecek, bulacaktır nasıl olsa. Çünkü onu okuyacak kişiler, okuduklarının değerlisini değersizinden ayırt edebilme yeteneği kazanmış olanlardır. Böyle bir okur, seçicidir. Kendisinden farklı bir okur kitlesini hedefleyen ve yapıtını o kitlenin onayına sunan bir yazarla karşılaştığında onu zaten ayıklayacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılan yazarın bir niteliği değildir?

- A) Ünlü olmanın getireceği sıkıntıları yaşamak istemeyen
- B) Kendini beğendirme kaygısı taşımayan
- C) Yazdıklarının her okur kesimine seslenemeyeceğini düşünen
- D) Yazarlık gücünün bilincinde olan
- E) Yapıtlarının bilinçli okurlarca farkına varılacağına inanan

21. Bu sanatçımız kanımca Türk öykücülüğünün gerçek bir ustası, seçkin bir temsilcisidir. Buna karşın öykülerinin üzerinde henüz gereği gibi durulmamıştır. Yazınsallıktan hiç ödün vermeden oluşturduğu öykülerde toplumsal sorunları da öykünün dokusuna sindirir. Bu nedenle derinlikli bir okumada, yaşadığı günlerin eleştirisini bulabilirsiniz onun öykülerinde. Ancak bir yandan yakın çevresindeki şairlerle ilişkileri, diğer yandan da "uyumsuz, hırçın" kişiliği üzerine aktarılan anekdotlar, yazarı, yazdıklarının önüne geçirmiştir.

Bu parçada tanıtılan sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yapıtlarından çok, karakteri üzerinde durulduğuna
- B) Anlattıklarını kendi yaşamından çıkardığına
- C) Anlatımına sanatsal boyut kazandırdığına
- D) Yazdıklarının çok yönlü bir nitelik taşıdığına
- E) Yazdıklarının yeterince değerlendirilmediğine

22. Aşağıdakilerden hangisi yazınsal değer taşıyan bir yapıtın popüler yapıtlardan farkları arasında sayılamaz?

- A) Tek boyutlu bakış açısı yerini çok boyutluluğa bırakır.
- B) Biçim ve içerik yönünden kolay anlaşılır olma amacı güdülmaz.
- C) Değişik yorumlara açık olma niteliği taşıyabilir.
- D) Anlatılanların büyük ölçüde günlük yaşamdan kesitler ve esintiler taşıması düşünülür.
- E) Her düzeyden okura seslenme yönsemesinden kaçınılır.

23. Aşağıdaki dizelerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır?

- A) Deniz engin bir sudur, tuzlu, yeşil, dalgalı
Kenarlarını süsler bazen küçük bir yalı
- B) Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına
- C) Bir cümbüştür kopsa da gece yakamozlarda
Münzevi balıklarız aynı kavanozlarda...
- D) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
- E) Bir göz gibi süzüyor beni camdan gece,
Dönüyor etrafımda bir sürü kambur cüce

24. Bir kâsedir alev dolu gönlüm yana yana
Men tâ senin yanında dahi hasretem sana
Yaşlar dökende söndüremez âteşimi su
Sunsan elinle kanımı içsem kana kana

Bu dördükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Divan şiirine özgü benzetmelerden yararlanılmıştır.
- B) Tezat sanatına başvurulmuştur.
- C) Abartmaya başvurulmuştur.
- D) Yinelemelere yer verilmiştir.
- E) Didaktik bir boyut taşımaktadır.

25. Gül gülse dâim ağlasa bülbül aceb degül

Zîrâ kimine ağla demişler kimine gül

Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan uyak türü yukarıda verilen beyittekiyle aynıdır?

- A) Onlar, o hiçbir şeyden yapılmamış adamlar
Üşümüş, yorgun ve bütün gün adres soranlar
- B) Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
- C) Derdim var beller gibi
Söylemem eller gibi
- D) Zannetme ki şöyle böyle bir söz
Gel sen dahi söyle böyle bir söz
- E) Yalnız atlar yıkılır düzlerde suya özlemlerinden
Bir ben miyim yalnızlığa yenilen sen, sen, sen

26. Gazete ve dergilerin belli sütunlarında yayımlanan, konusunu güncel, siyasi, toplumsal, kültürel olaylardan ve durumlardan seçen, bunları kanıtlama kaygısı gütmekten işleyen, kısa oylumlu, yoğun anlatımlı bir yazı türüdür ----. Güncel bir olayın kişisel görüşe bağlanarak canlı ve çarpıcı bir dille anlatılmasını gerektirir. Anlatım ve dil ustalığının yanı sıra zengin bir bilgi ve kültür birikimi ister.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) röportaj B) fıkra C) eleştiri
D) makale E) günlük

27. **Aşağıdakilerin hangisinde konuşmacı, dinleyicileri etkilemek amacıyla yeri geldikçe özellikle duygusal ve coşkusal bir söyleme başvurur?**

- A) Sempozyum B) Panel C) Söylev
D) Forum E) Münazara

28. Aşağıdaki parçaların hangisinde yazınsal bir söylem vardır?

- A) Her kuşak, kendinden sonraki kuşakta eğitim düzeyinin düşmesinden endişe duyar. Sümer Uygarlığından kalma, insanlık tarihinin en eski metinlerinden biri sayılan 4000 yıllık kısa bir metin, gençlerin önceki kuşağa kıyasla çok cahil olmasından yakınıyor.
- B) Sağlıklı insanlardaki motor beceriler neredeyse kursuzdur. Bu yüzden bisiklet sürme, buzda kayma, kayak yapma, ip atlama, otomobil kullanma gibi beceriler bir kez edinildikten sonra bir daha yitirilmez. On yıl ara verdiğimizde bile pek çaba harcamaksızın bunları tekrar kazanabiliriz.
- C) Bitkiler dünyasında ilginç benzerliklere rastlanabilir. Söz gelimi "ginseng" ve "adamotu" insan şeklini andırır. Bazı kestane filizlerinde gülümseyen yüz görmek olasıdır. Kulak mantarı, gerçekten de kulağa benzeyen bir yapıdadır.
- D) Eski kültürlere ait halk öyküleri hemen herkesçe bilinen öğeler içerirdi. Örneğin yılın belli bir gününde hangi yıldız kümelerinin yükseleceği, birbirine kavuşan sevgililer düşünülerek anımsanabilirdi. Göğün tanınması, ekim yapmak ve ekin toplamak için gerekli olduğundan, bu tür öykülerin uygulamadaki değeri büyüktü.
- E) Turna katarları geçiyordu gölün üstünden gölgeleri maviye düşerek. Van Gölü günün her anında bir renk cümbüşüyle yunup arınıyordu. Sanki göl bir anda som turuncuya kesmiş, bir turuncu şimşek gün döngüsünden girmiş gün batısından çıkmış.

29.

- I. Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarilerin en ilahîsi
Bir zafer müjdesi burada her isim:
Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşıyor sihrini geçmiş zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle.
- II. Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
Ve ruh, atılan oklarla delik deşik;
İşte, doğduğun eski evdesin birden,
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven,
Susmuş ninnilerle gıcırıyor beşik
Ve cümle yitikler, mağluplar, mahzunlar...

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen şiirlerin ortak özelliği değildir?

- A) Aynı uyak örgüsünü kullanma
B) İmgelere yer verme
C) Bentlerle yazılma
D) Çağrışımlar içermeye
E) Söz sanatlarından yararlanma

30. Halk edebiyatına özgü aşağıda verilen terimlere ilişkin tanımların hangisi yanlıştır?

- A) "İlahi", özel bir ezgiyle okunan, Tanrı'ya övgü ve yakarmanın amacıyla söylenen şiir türüdür.
- B) "Koçaklama", dağ, at, yayla gibi doğayla ilgili varlıkları ve sevgiliyi övüp yüceltmek için söylenen şiir türüdür.
- C) "Mâni", genellikle dört dizeli, yedili hece ölçüsüyle oluşturulan, uyakları "aaba" dizilişinde olan ve başta aşk olmak üzere çeşitli konularda söylenen şiir türüdür.
- D) "Semai", sekizli hece ölçüsüyle ya da aruzla yazılan ve sevgi, doğa, güzellik gibi konuların işlendiği şiir türüdür.
- E) "Koşma", ayrılık, aşk ve doğa konuları üzerinde on birli hece ölçüsüyle ve değişik uyak düzenleriyle kurularak saz eşliğinde söylenen, sekiz dörtlükten oluşan, lirik şiir türüdür.

31. Aşağıdaki yapıtlardan hangisinde "Tağ tağka kavuşmas, kişi kişiye kavuşur." sözü ve açıklaması bulunabilir?

- A) *Divan-ı Hikmet*
- B) *Atebetü'l-Hakayık*
- C) *Kutadgu Bilig*
- D) *Divanü Lügâti't-Türk*
- E) *Risaletü'n-Nushiyye*

32.

- I. Gülşehrî
II. Nefî
III. Şeyh Galip
IV. Fuzulî

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) *Siham-ı Kaza* B) *Mantiku't-Tayr*
C) *Hayriyye* D) *Hüsn ü Aşk*
E) *Şikâyetname*

33.

- I. *Heşt Behişt*
II. *Sefaretnâme-i Fransa*
III. *Mecalisü'n-Nefais*
IV. *Tezkiretü'ş-Şuara*
V. *Makalat*

Yukarıda verilenlerden hangileri aynı yazınsal türe ait yapıtlardır?

- A) I., II., III. B) I., III., IV.
C) II., III., V. D) II., IV., V.
E) III., IV., V.

34. I. Sebk-i Hindî
II. Mahallîleşme Akımı
III. Süslü Nesir

Aşağıda verilen divan edebiyatı sanatçılarından hangisi yukarıdakilerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Nergisî B) Neşati
C) Nedim D) Necati
E) Enderunlu Vasıf

35. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, birlikte verilen nazım biçiminde yazılmış yapıtlarıyla ünlenmemiştir?

- A) Fuzuli – Gazel B) Nedim – Şarkı
C) Baki – Mesnevi D) Ziya Paşa – Terkibibent
E) Nefî – Kaside

36. Gerek sosyal gerekse metafizik konularda yazdığı şiirlerindeki ahlakçı ve filozofça tutumuyla Ziya Paşa, divan şiirindeki "hakimane" şiirin son temsilcisi ve halk filozofu unvanını kazanmıştır. Bu tarz şiirlerinden birçok beyti ve dizesi, birer atasözü sağlamlığı ve sevimliliğiyle belleklerde yer etmiştir.

Bu parçadaki açıklamaya göre, aşağıda verilenlerden hangisinin Ziya Paşa'ya ait olduğu söylenemez?

- A) İdrâk-i meâlî bu küçük akla gerekmez
Zîrâ bu terâzû o kadar sıkleti çekmez
B) Nâ-merd olayım çarha eğer minnet edersem
Cevrinle senin ben keder etsem mi sanırsın
C) Âyînesi iştir kişinin lâfa bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i akli eserinde
D) Pek rengine aldanma felek eski felektir
Zîrâ feleğin meşreb-i nâ-sâzı dönektir
E) Ne kaldı rûha teselli şarâbdan başka
Boğaz'da üç gecelik mâh-tâbdan başka

37. "Düzenlemeler" anlamına gelen "Tanzimat", bir bakıma Osmanlı İmparatorluğu'nun bazı kurumlarıyla Batı'ya yönelişi demektir. Tanzimat Döneminde Batı'yı yakından tanımış, Batı uygarlığının önemini kavramış kimi Türk aydınları, yaşayış, bilim, sanat ve edebiyat yönünden Batı ile bağlantılar kurmuşlardı. 1860 yılında Agâh Efendi ile Şinasi'nin birlikte çıkardıkları ---- adlı gazete ile Tanzimat edebiyatı başlamış oldu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tercüman-ı Ahval B) Ceride-i Havadis
C) Takvim-i Vakayi D) Tercüman-ı Hakikat
E) Tasvir-i Efkâr

38. İlk Türk romancıları, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın belirttiği gibi "romancı muhayyilesiyle doğmuş" yazarlar değildi. Bu türde verdikleri ürünler, ister istemez deneyim eksikliğinin izlerini taşıyordu. Bu yüzden roman kalıbını yeni bir ortama uyarılmanın sıkıntısını da yaşıyorlardı. --- adlı romanı, bunun ilk örneğidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) Mehmet Rauf'un *Eylül*
 B) Sami Paşazade Sezai'nin *Sergüzeşt*
 C) Şemsettin Sami'nin *Taaşuk-ı Talât ve Fitnat*
 D) Ahmet Mithat Efendi'nin *Felâatun Beyle Rakım Efendi*
 E) Mehmet Murat'ın *Turfanda mı Yoksa Turfa mı*

39. Namık Kemal, Zavallı Çocuk'ta, genç bir kızın

I
kendisinden oldukça yaşlı biriyle görücü yoluyla

evlendirilmesine karşı çıkışını; Akif Bey'de, vatan

II
sevgisinin kişisel mutluluktan önce geldiğini;

Gülriha'de, baskıya karşı duyduğu tepkiyi; Cezmi'de,

III
Kırım Hanı Adil Giray'ın yaşamını; Celalettin

V
Harzemşah'ta İslam birliği düşüncesini anlatır.

Bu parçada Namık Kemal'in numaralanmış yapıtlarından hangisi tür bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Onun için, edebiyat bir araçtır. Halkın kültürel düzeyini yükseltmek için, halkın anlayabileceği bir dille yazdıklarını biçimlendirir. Nitekim romanlarındaki öğreticiliğin özünde böyle bir kaygı vardır. Ayrıca romanlarında özellikle ahlak, toplumsal adalet kavramlarına ağırlık verir.

Bu parçada sözü edilen Tanzimat Dönemi sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şinasi
 B) Ahmet Mithat Efendi
 C) Abdülhak Hamit Tarhan
 D) Muallim Naci
 E) Rezaizade Mahmut Ekrem

41. Tarih, coğrafya, gezi, dil bilgisi gibi çok değişik konularda yapıtlar veren ve son derece üretken bir yazar olan --- daha çok, denemeleri, musahabeleri, fıkraları, hatıraları ve şarkılarıyla Türk edebiyatında değer ve ün kazanmıştır. Onun bu tarz yapıtları, Türkiye'nin 1890'dan sonraki kırk yıllık sosyal tarihini inceleyecek olanlar için vazgeçilmez kaynaklar arasındadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Rasim B) Kenan Hulusi Koray
 C) Mithat Cemal Kuntay D) Ali Canip Yöntem
 E) Tahsin Nahit

42. ---- en önemli özelliklerinden biri de olayların ve insanların dürüst olmayan, kurnaz ve menfaatçi yönlerini arayıp bulmaya oldukça meraklı olması ve bunun sonucunda ister istemez mizaha ve eleştiriye kaymak zorunda kalmasıdır. Neredeyse bütün yazılarında bulunan bu mizah unsuru yüzünden birçok fıkrasını ve hikâyesini birbirinden ayırmak güçleşir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin'in
- B) Ömer Seyfettin'in
- C) Refik Halit Karay'ın
- D) Sait Faik Abasıyanık'ın
- E) Abdülhak Şinasi Hisar'ın

43. Kimi incelemecilere göre, Türk romanının doğuş döneminde roman kişilerine örnek oluşturanlar arasında Hacivat ve Karagöz tiplerinin olduğu da söylenebilir. Bu iki tip, modern yazarları oldukça etkilemiştir. Karagöz'ün, toplumsal rolleri üstlenen geleneksel kişinin; Hacivat'ın da Tanzimat'tan sonra sınıfını bulamamış alafraanga tipin temsilcisi olarak örneksendiği düşünülebilir. ---- Meftun, ---- Behiç, ---- Seniha, ---- Bihruz kültürel anlamda bir bakıma Hacivat'ın torunlarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) *Kıralık Konak*'taki
- B) *Şırpsevdî*'deki
- C) *Araba Sevdası*'ndaki
- D) *Sözde Kızlar*'daki
- E) *Küçük Ağa*'daki

44. 19. ve 20. yüzyıl başlarında İstanbul, sahne olduğu hayat biçimleriyle medeniyet değişikliğinin oluşturduğu karmaşayı, çeşitli yönleriyle yansıtır. Ana konu olarak karşımıza çıkan Doğu-Batı ya da eski-yeni çatışması, mekân boyutunda İstanbul yaşamının anlatılmasıyla verilir. Şehrin toplumsal yaşamının kalbinin attığı mesirelerde kadın-erkek karşılaşmalarına olanak sağlayan modern hayat, özel hayatı da etkilemiştir. Modern hayat, Beyoğlu vitrinlerinden, önce göz ve gönüllere sonra da konaklara ya da geleneksel yapıya uygun olan evlere sızmıştır. Bütün bu özellikleriyle İstanbul, Tanzimat romanlarında işlenen ana konuların mekânı olmuştur.

Bu parçada sözü edilenlerle aşağıdaki romanlardan hangisi arasında ilinti kurulamaz?

- A) *Sinekli Bakkal*
- B) *Ayaşlı ve Kiracıları*
- C) *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç*
- D) *Mai ve Siyah*
- E) *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*

45. **Ahmet Haşim'in şiirleriyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Şiirlerinde dış dünyaya ait gözlemlerinin, iç dünyasında yarattığı izlenimleri yansıtmıştır.
- B) Yaşanılan hayattan uzak, tamamen hayalî bir âleme sığınma isteği, birçok şiirinde görülür.
- C) Vezin olarak yalnızca "aruz"u kullanmıştır.
- D) Türk şiirini Batılılaştırma konusunda "düşünen"den çok, "uygulayan" kişidir.
- E) Şiirlerinde kullandığı tabiat manzaraları genellikle akşam, gurup, şafak, gece, göller ve ormanlar gibi duygulanmaya, hayal kurmaya elverişli olanlardır.

46. Kaynaklar Ömer Seyfettin'in, Genç Kalemler akımının

I

süslü diline tepki olarak dilde sadeliği öne çıkardığını

II

yazar. Kısa öykü türünün ülkemizde sevilip benim-

III

senmesinde onun büyük katkısı olduğu kuşku götür-

mez. Yazarın başarısında seçtiği sözcüklerin ve bun-

IV

ları kullanım alanına koyuşunun önemli rolü vardır.

Asıl başarısı, 1900'lerin başlarında Osmanlı toplumu-

nun ahlaki ve kültürel yaşamından yansıttığı gerçekçi

V

kesitlerden kaynaklanmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

47. Özgün şiir yazacağım diye dili zorlayanlar, sözcükleri bölüp parçalayanlar var şiirlerinde. Anlamsız olan sözcüklerle yeni bir dil yaratabilirler mi? Kimi şiirlerde de çok abartılı imgelerle güçlendirilmiş yoğun bir şiirsellik çığlık çığığa kendini öne çıkarıyor. Şiir basit, yalın bir anlatımla da etkili olabilir. Kimi zaman düz yazıya yakın bir şiir daha ilginç olabiliyor. Öğreticiliğe, manzumeciliğe kaymadıkça... Böylesi, topluma, ortalama okura daha uygun değil midir? Şiirle herkes buluşabilmeli. Bu toplumda yaşayan her bireyin her gün bir şiir okuma gereksinimi duyabileceği bir aşamaya ulaşmalıyız.

Bu sözleri söyleyen kişinin, edebiyat tarihimizde yer almış aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisine yakın olduğu söylenebilir?

- A) Yedi Meşaleciler B) Maviciler
C) Garipçiler D) II. Yeniciler
E) Toplumcu Gerçekçiler

48. **Aşağıdakilerin hangisindeki yapıt, birlikte verildiği şaire ait değildir?**

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel – *Gönülden Gönüle*
B) Halit Fahri Ozansoy – *Cenk Duyguları*
C) Yusuf Ziya Ortaç – *Akından Akına*
D) Orhan Seyfi Orhon – *Çobanlı Şiirler*
E) Enis Behiç Koryürek – *Güneşin Ölümü*

49. 1930'la 1945 arasında öz şiir hareketini sürdüren şairler arasında ---- sayabiliriz.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Necip Fazıl Kısakürek'i
B) Oktay Rifat Horozcu'yu
C) Ahmet Muhip Dıranas'ı
D) Cahit Sıtkı Tarancı'yı
E) Ahmet Hamdi Tanpınar'ı

50. Kurtuluş Savaşı'yla ilgili önemli romanlar arasında

Halide Edip Adıvar'ın Vurun Kahpeye, Yakup Kadri
I II

Karaosmanoğlu'nun Yaban, Kemal Tahir'in
III

Yorğun Savaşçı, Attila İlhan'ın Kurtlar Sofrası,
IV

Tarık Buğra'nın Siyah Kehribarlar adlı yapıtlarını say-
V

biliriz.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

51. (I) Köy yaşayışını, köylülerin yaşadığı toplumsal sorunları konu edinir köy romanları. (II) Bu türde ilk örnek Nabizade Nâzım'ın *Zehra* adlı yapıtıdır. (III) Bunu Ebubekir Hâzım Tepeyran'ın *Küçük Paşa'sı* izlemiştir. (IV) Ancak gerçek anlamda köyü anlatan romanların yazılması 1950'lerden sonra başlar. (V) Fakir Baykurt, Talip Apaydın, Dursun Akçam gibi romancılar gerçekçi ve gözlemci bir tutumla ağalık, topraksızlık, kan davası gibi sorunları ele almışlardır. (VI) Bunların yanı sıra Samim Kocagöz'ün *Bir Çift Öküz'ü*, Kemal Bilbaşar'ın *Cemo ile Memo'su*, Kemal Tahir'in *Kör Duman'ı* köy ve köylünün çeşitli sorunlarını anlatan romanlar arasında sayılabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

52. Aşağıdakilerden hangisi Haldun Taner'e ait tiyatro yapıtlarından biri değildir?

- A) *Fazilet Eczanesi* B) *Keşanlı Ali Destanı*
C) *Eşeğin Gölgesi* D) *Toros Canavarı*
E) *Zilli Zarife*

53. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Necati Cumalı'nın ilk romanı *Tütün Zamanı; Yağmurlar ve Topraklar, Acı Tütün* ile devam eden Ege üçlemesinin ilk halkasıdır.
- B) Orhan Kemal, Çukurova yöresinin ve o yöredeki çaresiz insanların sorunlarını *Ortadirek, Yer Demir Gök Bakır* gibi romanlarında ele almıştır.
- C) Fazıl Hüsnü Dağlarca, çok kolay ve rahat yazabilen, Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin en uzun soluklu şairidir.
- D) Behçet Necatigil'in *Bile/Yazdı, Evler ve Eski Toprak* kitaplarındaki şiirlerinde, eski ve yeniyle biçim ve tema arasındaki uyum kendisini açıkça gösterir.
- E) Şiirlerinin özü itibarıyla millî romantik bir şair olan Cahit Külebi'nin şiir kitapları arasında *Adamın Birini, Türk Mavisini, Sıkıntıyı ve Umutu* sayabiliriz.

54. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Roman ve hikâye alanında ürünler veren Vüs'at O. Bener, ilk hikâye kitabı *Dost*'ta, küçük kentlerdeki sıradan insanların iç ve dış dünyasını anlatan yapıtlar ortaya koymuştur.
- B) Rasim Özdenören, kimi öykülerinde aile içi çatışmalara, çözülme ve dağılmalara yol açan etkenleri, onların dokusuna sindirerek anlatmıştır.
- C) Ferit Edgü, *Çiğlik* adlı hikâyesinde iç ses yöntemini kullanarak okurun kafasında birbirini çağrıştıran kimi sorular uyandırmaya çalışmıştır.
- D) Hikâyelerinde, yaşadığı dönemin tanıklığını yapmak isteyen Fûruzan, 1972'de *Parasız Yatılı* adlı hikâyesiyle Sait Faik Hikâye Ödülü'nü almıştır.
- E) Nezihe Meriç, *Bir Deli Ağaç*'ta topladığı hikâyelerini aşk ve ölüm teması etrafında geliştirmeyi, arka planda da hayatın güzelliklerini anlatmayı amaçlamıştır.

55. Bir 18. yüzyıl düşünürü olan J.J. Rousseau ister özel ister kamusal hayatımızda olsun, yaşadığımız şeylerin, aklın değil duyguların ve doğal içgüdülerin gereklerini karşılayıp karşılamadığını sormamız gerektiğini söyler. Bireyselliği ve doğayı gündeme getirir. Ona göre, gerçekliği parçalayan ve anlaşılmaz hâle getiren aklın bütün tahlilleri yapaydır.

Buna göre J. J. Rousseau'nun hangi hareketin öncülüğünü yaptığı ileri sürülebilir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Romantizm
D) Natüralizm E) Empresyonizm

56. Sorun, gerçekliğe, öykü yazarı olarak bakmak değildir. Sorun, öncelikle kendine dünyada bir yer arayan, konumunu belirlemeye çalışan insandır. Kendini anlamaya, anlamlandırmaya çalışmak, başka bir deyişle kendi yazgisını sorgulayıp üzerinde düşünme zorunluluğu duymak insani bir gereksinimdir. Bunun peşinden koşarsanız var olanlar içinde kendi yerinizi belirlersiniz. Bu size bir bakış açısı sunar. Olan bitenleri bu bakış açısıyla değerlendirirsiniz.

Bu düşünceleri ileri süren bir yazar aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Hümanist B) Akılcı
C) Sembolist D) Varoluşçu
E) Gerçeküstücü

2011 LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI-3 (LYS-3)

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI TESTİ

25 HAZİRAN 2011

1. C	31. D
2. B	32. C
3. A	33. B
4. E	34. D
5. D	35. C
6. E	36. E
7. C	37. A
8. D	38. C
9. B	39. D
10. E	40. B
11. C	41. A
12. A	42. C
13. D	43. E
14. C	44. B
15. A	45. D
16. B	46. A
17. C	47. C
18. E	48. D
19. D	49. B
20. A	50. E
21. B	51. A
22. D	52. D
23. A	53. B
24. E	54. E
25. C	55. C
26. B	56. D
27. C	
28. E	
29. A	
30. B	